

ШІКІР

Шетелдік ғылыми кеңесші, педагогика ғылымдарының докторы, Әулие Клемент Охридский атындағы София университетінің педагогика факультетінің профессоры Албен Чавдарова философия докторы (PhD) дәрежесіне үміткер Данияр Ақпарұлы Абиров «Қазақстандағы гимназия және лицей мектептерінің қалыптасуы мен дамуы (1991-2017 жж.)» тақырыбында мамандығы бойынша.

Зерттеу тақырыбының өзектілігі Данияр Ақпировұлы Абировтың Қазақстан Республикасының Білім беру жүйесінде гимназиялар мен лицейлердің қалыптасу тәжірибесін кешенді тарихи-педагогикалық талдауға және олардың қазіргі әлеуметтік-экономикалық талаптарға сәйкес даму перспективаларын айқындауға негізделген. Зерттеу жалпы орта білім беру сапасына, оқушылардың білім беру траекториясының тиімділігіне және олардың кейінгі оқу деңгейіне дайындығына ықпал ететін негізгі институттар ретінде гимназиялар мен лицейлердің рөлін анықтауға бағытталған. Сондай-ақ, елдің қазіргі заманғы қажеттіліктерін ескере отырып, оларды одан әрі дамыту перспективаларын айқындау қажеттілігіне байланысты. Өтініш беруші гимназиялар мен лицейлерге жалпы орта білім беру сапасына, оқушылардың білім беру траекториясының табыстылығына және олардың кейінгі оқу деңгейіне дайындығына әсер ететін зияткерлік оқытудың негізгі буындары ретінде назар аударды.

Зерттеу тарихи-педагогикалық әдіснамаға негізделген. 1991-2017 жылдардағы хронологиялық шеңбер гимназия мен лицей білім беру институтының қалыптасуына айтарлықтай әсер еткен көптеген факторлармен сипатталатын ұлттық білім беру жүйесінің дамуының неғұрлым күрделі және серпінді кезеңін қамтиды. Бұл ретте ұлттық дәстүрлер, мамандандырылған мектептердің қалыптасу ерекшеліктері және Қазақстанда болып жатқан жалпы әлеуметтік-экономикалық процестер ескерілді. Бұл тәсіл өтініш берушіге гимназиялар мен лицейлердің даму кезеңдерін сыни тұрғыдан түсінуге және анықталған кемшіліктер мен шешілмеген мәселелерді ескере отырып, оларды жетілдіру перспективаларын анықтауға мүмкіндік берді. Білім беру қызметтері нарығы ең бірегей мобильді және қарқынды дамып келе жатқан нарықтардың бірі болып табылады. Дидактикалық процестер барған сайын белсенді бола бастады, нәтижесінде оқытудың белсенді әдістеріне сұраныс артып келеді. Білім беру мақсаты өзгеруде: бәсекеге қабілетті мамандардың көбірек шығуы талап етіледі, оқу процесінде басымдықтар да өзгереді, күрделі кәсіби жағдайлар өзекті болады, яғни оқу процесіне кәсіби ойындарды енгізу қажеттілігі туындайды. Бұл тұрғыда әлемдік педагогикалық практикада оң дұрыс әлеует жинақталған және бұл жағдайда шетелдік, ресейлік және отандық тәжірибені тиімді және ұтымды пайдалану өте оңтайлы жол болады. Бұл мәселелер білім беру саласында қалай шешілетіндігімен тығыз байланысты. Педагогикалық технологияларды, инновациялық әдістерді қолдана отырып, ең алдымен оны университетте сынап көрді. Бүгінгі таңда Қазақстанда гимназиялық және

лицей мектептерінің қалыптасуы мен дамуы саласында көптеген жұмыстар жүзеге асырылды. Қоғамда болып жатқан өзгерістерге байланысты білім беру жүйесі өз іс-әрекеттерін, мақсаттары мен мазмұнын қайта бағалау қажеттілігін түсінеді. Қазақстанда гимназиялық және лицей мектептерінің қалыптасуы мен дамуы білім беру жағдайында кәсіби педагогтар туралы түсінік өзгеруде. Қазіргі уақытта гимназиялық және лицей мектептерінің қалыптасуы мен дамуы педагогикалық инновацияларды енгізетін, еркін және үнемі ізденісте болатын ең жауапты тұлға ретінде қарастырылады. Әрине, осыған сәйкес инновациялық ойлаумен кәсіби білімді қолдануға және тәжірибеге бағытталған, зерттеушілік тәсілмен білім беру мәселелерін шешуге қабілетті басқа сапалы мұғалімдерді даярлау қажеттілігі туындайды. Ізденуші докторант Д.А. Абировтың диссертациялық зерттеуді орындаудағы ғылыми нәтижелер қазіргі заманғы мектептер және олардың ерекшеліктері қазіргі заманғы талаптарға сәйкес білім беру және оқу-тәрбие процесін үйлесімді ұйымдастыруға арналған гимназия мен лицей, қазіргі ғылыми педагогика тұрғысынан осы типтегі мектептердің қалыптасуы мен дамуының бүкіл тарихындағы педагогикалық тәжірибенің сапасын талдау мен бағалаудың өзектілігі. Себебі гимназиялық және лицей мектептерінің қалыптасу және даму тарихын білу осы типтегі мектептердің даму перспективаларын анықтауға негіз болып табылады. Өткеннің педагогикалық тәжірибесіндегі жіберілген қателіктер мен олқылықтарды дұрыс түсіну, озық тәжірибені бағалау және оның перспективалық даму бағыттарын дұрыс бағыттау және дамыту мүмкіндігі. Демек, мұндай мақсатқа жету жолдары Данияр Ақпарұлы Абировтың диссертациясында алға қойылған ғылыми мәселелерді шешу процесінде алған нәтижелері мен тұжырымдарының негізділігі мен негізділігімен, тақырыптың ғылыми негіздемесімен, Қазақстандағы гимназиялық және лицей мектептерінің қалыптасуы мен дамуымен педагогтардың игеруге дайындығын қалыптастыруда бірнеше гимназиялар мен лицейлердің модельдері әдістемелік тұрғыдан қарастырылды. Абиров Даниярдың «Қазақстандағы гимназия және лицей мектептерінің қалыптасуы мен дамуы (1991-2017 жж.)» диссертациялық зерттеу жұмысы. Оқытушылардың халықаралық жобаларға қатысуын кеңейту, шетелдік әріптестермен ғылыми байланыстарды нығайту. Докторантурада зерттеу міндеттерін орындау шеңберінде Данияр Ақпирович Абиров 2019 жылғы 1-30 маусым аралығында шетелдік ғылыми кеңесшінің басшылығымен Әулие Клемент Орхидс атындағы София университетінің (София қ., Болгария Республикасы) педагогика кафедрасында ғылыми тағылымдамадан өтті. Шетелдік ғылыми кеңесшінің жетекшілігімен тағылымдамадан өтті, Болгария Республикасындағы гимназиялар мен лицейлердің тәжірибесін зерттеді. Ізденуші-докторант Д.А. Абиров Болгария Республикасындағы гимназиялар мен лицейлердің тәжірибесімен танысу Болгария Республикасындағы және басқа елдердегі мамандандырылған мектептердің пайда болуы мен даму тенденцияларына арналған София қаласындағы жетекші ғылыми мекемелердің кітапхана қорларын зерттеуге мүмкіндік берді. Тағылымдама барысында ол шетелдік кеңесшімен белсенді

қарым-қатынас жасады, зерттеудің ең күрделі аспектілерін пысықтады, диссертацияны одан әрі орындау кезінде ескерілген ұсыныстар алды. Жиналған материалдар жарияланымдар мен баяндамалар үшін негіз болды. Жұмыс барысында Д.А. Абиров жоғары зерттеу қасиеттерін көрсетті: мақсаттылық, жауапкершілік, шығармашылық, еңбекқорлық, ғылыми дереккөздерді талдай білу, зерттелетін процестердің мәнін бөліп көрсету және негізделген тұжырымдарды тұжырымдау. Зерттеудің негізгі теориялық ережелері халықаралық конференцияларда, кафедра отырыстарында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету Комитетінің тізбесіне кіретін журналдардағы жарияланымдарда және Scopus базасымен индекстелетін рейтингтік басылымдарда көрініс тапты. Д.А. Абировтың диссертациялық жұмысы «Қазақстандағы гимназия және лицей мектептерінің қалыптасуы мен дамуы (1991-2017 жж.)» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету Комитетінің талаптарына сәйкес орындалды. 6D010300 - «Педагогика және психология» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін қорғауға ұсынылады.

Шетелдік ғылыми кеңесші
Әулие Клемент Охридский атындағы
София университетінің педагогика
ғылымдарының докторы, профессоры

Албена Чавдарова

Пятого декабря две тысячи двадцать пятого года.

Я, Касимов Айбат Жанбыртаевич, нотариус нотариального округа области Жетысу, Республики Казахстан, действующий на основании лицензии № 13014939, выданной Комитетом регистрационной службы и оказания правовой помощи Министерства юстиции Республики Казахстан от двадцать пятого сентября две тысячи тринадцатого года, свидетельствую верность совершенного мною перевода данного текста документа с казахского языка на русский язык.

Зарегистрировано в реестре № 2192
Взыскано: 2084 тенге
Нотариус

ET4906997251205100634P82815C

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия